

· ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

BRNO 1983

HROB LIDU S KULTUROU ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ V MORKŮVKÁCH

/okr. Břeclav/

Josef Unger, Regionální muzeum Mikulov

/Tab. 8:2/

Při výkopu rýhy pro uložení odpadu v domě č. 8 narazil majitel B. Malinka na kostrový hrob. Pro střednictvím kronikáře Fr. Kincla upozornil na nález Regionální muzeum v Mikulově, které na místě provedlo záchranný výzkum. V hrobové jámě oválného tvaru o rozměrech 1,3 x 1,0 m ležela v hloubce 1,0 m od povrchu kostra ve skrčené poloze na levém boku s rukama před obličejem. Orientace hrobu byla SV - JZ. Za zády nebožtíka byla zjištěna obdélníková jamka o rozměrech 0,4 x 0,2 m, která se oproti dnu hrobové jámy zahluhovala 0,12 m. Mezi touto jamkou a ramenním kloubem byla nalezena mísa a čtyři džbánky. Mísa obsahovala i kosti z domácího prasete /Sus scrofa dom., určil dr. C. Ambros/.

Grab der Träger der Glockenbecherkultur in Morkůvky /Bez. Břeclav/. Zufällige Entdeckung eines Hockergrabes auf der linken Seite. Hinter dem Rücken fand man eine Schüssel und vier Krüge.

KOSTRA Z HROBU KULTURY ZVONCOVITÝCH POHÁRŮ V MORKŮVKÁCH

/okr. Břeclav/

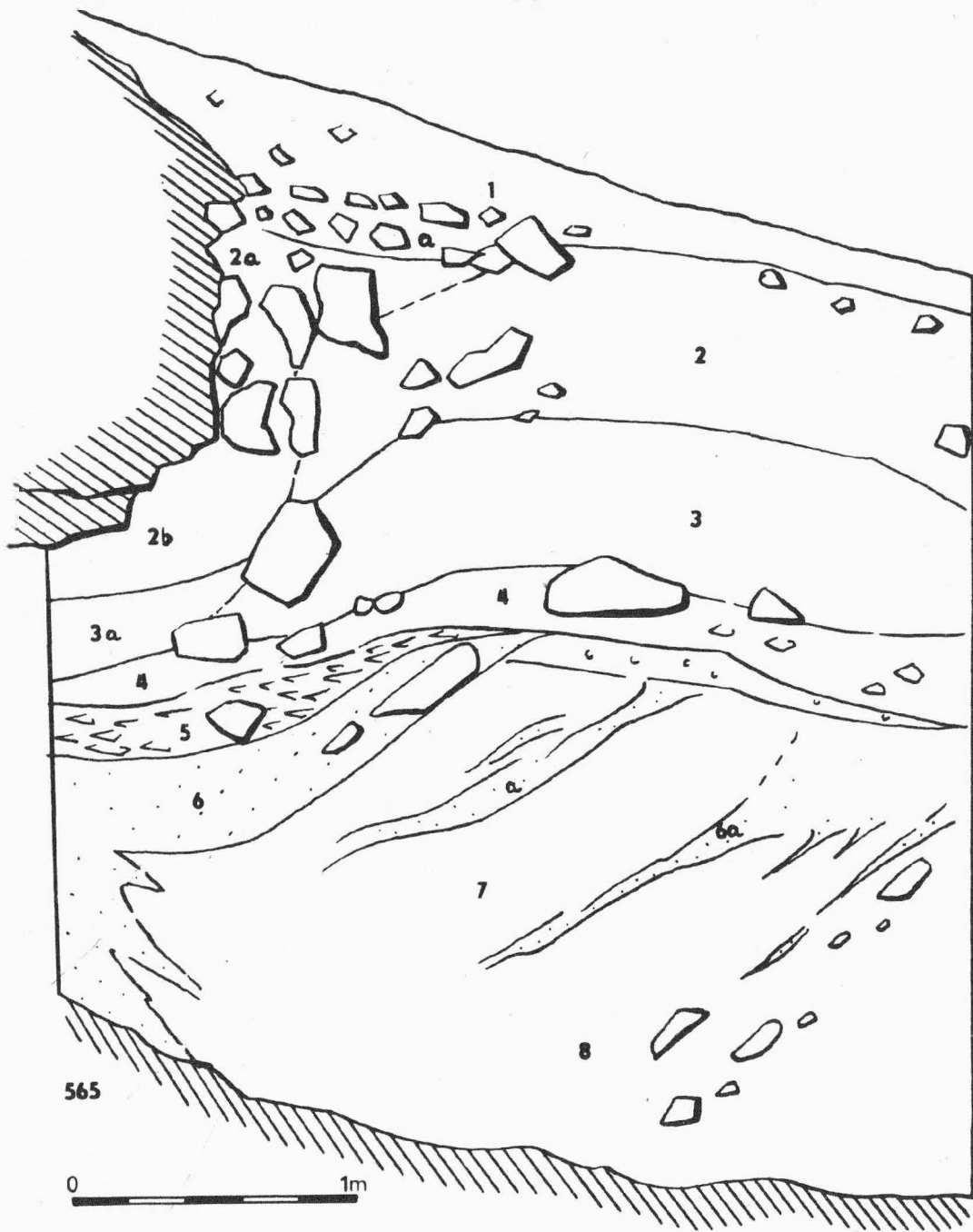
Milan Stloukal, Národní muzeum Praha

/Tab. 8:1/

V hrobě kultury zvoncovitých pohárů, který odkryl J. Unger v Morkůvkách v květnu 1981, byla nalezena výborně zachovaná kostra muže, který zemřel asi ve věku mezi 30 a 40 lety. Tvar pánevních kostí s úzkou incisura ischiadica major, úzkým subpubickým úhlem a bez preaurikulárních žlábků svědčí jasně pro to, že jde o pozůstatky muže, což ostatně dosvědčují i znaky na lebce /klenuté čelo, výrazné nadoboční oblouky se silně vyklenutou glabelou IV. stupně, velké bradavkové výběžky/. Horní okraje oční jsou středně silné, gonia rovná, švy jsou na obou deskách lebečních kostí dosud otevřené. Dokonale zachovaný chrup je silně obroušen, pětka a šestka vlevo nahoře jsou s-kazem, na kořenech šestky je nadto ostitické ložisko. Illavička mandibuly vlevo je výrazně deformována jako následek artrózy levého temporomandibulárního kloubu.

Lebka má výrazně oploštěný týl a již na první pohled odpovídá představě planokcipitální vysoké lebky, což ostatně potvrzují také metrické charakteristiky: krátká, úzká a vysoká mozkovna, široký a středně vysoký obličej a středně vysoký horní obličej v absolutních mírách, v indexech hyperbrachykran, hypsi-kran, akrokran, metriometop, mesoprosop a mesén, mesokonch a mesorhin, ortognátní a mesomandibulár, kapacita lebky je jen eucefalní, středně vysoká postava :

délka lebky /1/	165	délka baze /5/	104
šířka lebky /8/	141	nejmenší šířka čela /9/	94
největší šířka čela /10/	120	aurikulární šířka /11/	125
asteriální šířka /12/	106	výška lebky /17/	139
nadušní výška /20/	116	obvod lebky /23/	491
příčný oblouk /24/	316	podélný oblouk /25/	346
čelní oblouk /26/	125	temenní oblouk /27/	120
týlní oblouk /28/	101	čelní tětiva /29/	105
temenní tětiva /30/	104	týlní tětiva /31/	91
kapacita lebky /38/	1374	délka obličeje /40/	96
šířka horního obličeje /43/	101	biorbitální šířka /43-1/	98
bizygomatická šířka /45/	136	šířka středního obličeje /46/	103
výška obličeje /47/	116	výška horního obličeje /48/	70
interorbitální šířka /50/	21	šířka očníce /51/	41
výška očníce /52/	34	šířka nosu /54/	24
výška nosu /55/	51	nejmenší šířka nosu /57/	7,0

Obr. 8
 Lipovec /okr. Blansko/. Jeskyně Jedelská ventalora /č. 565/, profil. - Höhle Jedelská ventalora /Nr. 565/,
 Profil.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1981

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 19
Odpovědný redaktor: akademik Josef Pouлік
Redaktoři: Dr. A. Medunová, Dr. J. Meduna, Dr. J. Říhovský
Překlady: Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby: A. Malinková
Na titulní straně: nádoba z pohřebiště kultury popelnicových polí v Bolelouci
Tisk: Moravské tiskařské závody, n.p. Olomouc, závod Gottwaldov, provoz 34 - Kyjov
Evidenční číslo: ÚVTEL - 73332
Vydáno jako rukopis: 450 kusů - neprodcjně